

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 194/05-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť H., spol. s r. o., N., zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2005 doručená sťažnosť H., spol. s r. o., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že žalobou z 27. decembra 2002 podanou na okresnom súde 8. januára 2003 sa domáhal zaplata peňažnej čiastky vo výške 27 183 Sk z titulu bezdôvodného obohatenia voči spoločnosti R., s. r. o., (ďalej len „žalovaná“). Ďalej uviedol, že 26. marca 2003, t.j. tri mesiace po podaní žaloby jediný spoločník žalovanej rozhodol o zrušení spoločnosti s likvidáciou (zápis do obchodného registra z 2. septembra 2003).

Podľa sťažovateľa počas súdneho konania a po rozhodnutí jediného spoločníka žalovanej o zrušení spoločnosti bola spoločenskou zmluvou zo 17. apríla 2003 založená nová spoločnosť pod obchodným názvom R., s. r. o., s predmetom podnikania zhodným s predmetom podnikania žalovanej. Pritom jediný spoločník žalovanej vystupuje v tejto novej spoločnosti ako jediný jej konateľ.

Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003 vyzval sťažovateľa v marci 2003 na zaplata súdneho poplatku. Sťažovateľ uhradil súdny poplatok 6. marca 2003.

Dňa 17. júna 2003 okresný súd vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 27 183 Sk a trovy konania. Žalovaná podala voči platobnému rozkazu 13. augusta 2003 odpor.

Sťažovateľ uviedol, že prvé pojednávanie vo veci po následnom zrušení platobného rozkazu sa uskutočnilo 28. apríla 2004, t. j. po viac ako 8 mesiacoch od doručenia odporu žalovanou. Sťažovateľ na pojednávaní navrhol rozšírenie žaloby o úrok z omeškania z dlžnej sumy a na nasledujúci deň po tom, ako okresný súd odročil pojednávanie na neurčito, svoj návrh na rozšírenie žaloby doplnil na výzvu súdu aj písomne.

V poradí druhé pojednávanie vytýčil okresný súd 10. augusta 2004 na 27. október 2004. Pojednávanie pre neprítomnosť žalovanej bolo odročené za účelom doručenia uznesenia z 27. októbra 2004 o pripustení zmeny žalobného návrhu žalovanej. Ostatným

úkonom okresného súdu bolo 12. januára 2005 vytýčenie ďalšieho pojednávania na 6. júla 2005.

Podľa názoru sťažovateľa okresný súd nekonal a nekoná v jeho veci plynulo a bez prietahov. Podľa sťažovateľa napriek právnej a faktickej jednoduchosti veci okresný súd nepostupuje tak, aby konanie smerovalo k včasnému a spravodlivému rozhodnutiu vo veci. Poukázal najmä na to, že od podania odporu 13. augusta 2003 uplynulo už viac ako 17 mesiacov, pričom súd počas uplynulého obdobia podľa neho nevykonal potrebné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci.

Z uvedeného dôvodu sťažovateľ 16. novembra 2004 podal sťažnosť na prietahy v súdnom konaní adresované predsedovi okresného súdu, ktorá bola z jeho strany s prihliadnutím na vysoký počet nevybavených vecí posúdená ako nedôvodná.

Sťažovateľ v tejto súvislosti žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003, prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003 konal bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 5 280 Sk.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti predpísané v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (III. ÚS 199/02, I. ÚS 140/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003 o návrhu sťažovateľa na zaplatenie peňažnej čiastky 27 183 Sk s príslušenstvom žalovanou.

V okolnostiach prípadu ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľa a k nej pripojenej písomnej dokumentácie zistil, že v tejto veci na základe návrhu sťažovateľa z 8. januára 2003 okresný súd po zaplatení súdneho poplatku sťažovateľom (6. marca 2003) 17. júna 2003 vydal platobný rozkaz. Po podanom odpore zo strany žalovanej 13. augusta 2003 (a jeho doručení druhému účastníkovi s vyžiadanim vyjadrenia k podanému odporu) okresný súd vo veci pojednával 28. apríla 2004 a 27. októbra 2004. Uznesením z 27. októbra 2004 okresný súd pripustil zmenu žalobného návrhu sťažovateľa a toto uznesenie doručoval účastníkom konania.

Ostatným úkonom okresného súdu vo veci samej bolo nariadenie pojednávania (12. januára 2005) na 6. júl 2005.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2

ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 61/03).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy v konaní“ v zmysle cit. článku ústavy. V doterajšom postupe okresného súdu je síce možné zistiť aj prieťah (po podaní odporu voči platobnému rozkazu), ten však bol napravený vytýčením pojednávania vo veci. Vytýčenie pojednávania s polročným predstihom taktiež nie je náležitým tempom konania.

V posudzovanom konaní o zaplatenie peňažnej čiastky ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 Občianskeho súdneho poriadku a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby súd mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom. Súd v sporovom konaní nie je povinný konať z vlastnej iniciatívy, najmä nahradzovať úkony účastníkov pri uplatňovaní ich nárokov, plnení ich procesných povinností a využívaní procesných práv. Vychádzajúc z uvedenej základnej charakteristiky sporového konania možno sťažovateľovi vyčítať, najmä ak tak zdôrazňoval, že súd nekoná plynulo a bez prieťahov v konaní od podania žaloby do vydania platobného rozkazu, že nevenoval pozornosť zaplateniu súdneho poplatku, ktorý bol splatný podaním návrhu, a zaplatil ho až na výzvu súdu 6. marca 2003 (dva mesiace po podaní návrhu).

Ústavný súd konštatuje, že ak na jednej strane sťažovateľ ako účastník konania je oprávnený využiť na svoju obranu všetky procesné prostriedky dané mu príslušným procesným kódexom, na druhej strane musí počítať s tým, že ich využitie môže mať za nevyhnutný dôsledok spomalenie postupu všeobecného súdu pri prerokovaní veci samej, a tým aj predĺženie súdneho konania a že tento dôsledok (predĺženie konania) nemôže v sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy následne úspešne pričítať výlučne postupu

konajúceho súdu a len z tohto dôvodu vyvodzovať porušenie jeho základného práva podľa cit. článku ústavy. Z uvedeného dôvodu dobu, o ktorú sa predĺžilo doterajšie konanie z dôvodu rozšírenia návrhu zo strany sťažovateľa, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Ústavný súd v predmetnej veci konštatuje, že v okolnostiach prípadu doterajšia doba konania okresného súdu síce nie je optimálna (po zrušení platobného rozkazu 22 mesiacov), ale spolu s doteraz vykonanými úkonmi súdu vylučuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 43/2003 došlo ku zbytočným priet'ahom znamenajúcim porušenie sťažovateľovho označeného ústavného práva.

Navyše, ústavný súd pritom vychádzal zo svojej stabilnej judikatúry, podľa ktorej súčasťou hodnotenia zbytočných priet'ahov v konaní je aj posudzovanie povahy veci (II. ÚS 52/99, II. ÚS 32/02). Tú v okolnostiach prípadu (zaplatenie peňažnej čiastky v obchodnom styku) nepovažoval za takú, ktorá si vyžaduje mimoriadny ohľad a starostlivosť súdu, ako sú napr. nároky týkajúce sa maloletých, väzobné veci, pracovnoprávne dotýkajúce sa existenčných záujmov sťažovateľa.

Preto je sťažovateľova sťažnosť zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti nemožno odstrániť. Preto sa ústavný súd nezaoberal ani jeho ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2005